

IP SIGILL PRYDNADS- VÄXTER & PLANTSKOLA

Standard för kvalitetssäkrad produktion av prydnadsväxter & plantskoleväxter
med tillval klimatcertifiering

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör Sigill Kvalitetssystem AB, Stockholm, Sverige.

Att mångfaldiga innehållet i denna skrift, helt eller delvis, utan medgivande från Sigill Kvalitetssystem AB, är förbjudet enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande: genom tryckning, kopiering etc. Det är endast tillåtet att ladda ner denna skrift som elektronisk fil, skriva ut innehållet och göra en kopia för ändamålet att förbereda och genomföra en IP-certifiering. All annan användning kräver skriftligt medgivande från Sigill Kvalitetssystem AB.

GRAFISK FORM OCH PRODUKTION

Sigill Kvalitetssystem AB 2022

KONTAKT

Sigill Kvalitetssystem AB

105 33 Stockholm

Telefon: 010-184 45 00

www.sigill.se

info@sigill.se

INNEHÅLL

1	EGENREVISION _____	6
2	ODLINGSPLATSEN OCH BIOLOGISK MÅNGFALD _____	6
3	ETablering och åtgärder i växande gröda _____	9
4	SPÅRBARHET _____	21
5	GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MILJÖVÄNLIG PRODUKTION _____	22
6	HYGIENRUTINER VID HANTERING AV PRODUKTER SOM KONSUMERAS SOM LIVSMEDEL _____	24
7	NÖD - OLYCKSFALLSBEREDSKAP _____	25
	TILLVAL FÖR KLIMATCERTIFIERING PRYDNADSVÄXTER &	
	PLANTSKOLA _____	27
	- PLANTSKOLEPRODUKTION _____	28
	- VÄXTHUSPRODUKTION _____	33
	SAMMANFATTNING – IP ALLMÄNNA VILLKOR _____	36

IP SIGILL PRYDNADSVÄXTER & PLANTSKOLA

IP ÄR EN STANDARD FÖR KVALITETSSÄKRING GENOM TREDJEPARTSCERTIFIERING

IP är en standard för kvalitetssäkrad produktion, genom tredjepartscertifiering, av livsmedel och prydnadsväxter i hela kedjan från primärproduktion till förädling och hantering. IP-standarderna ägs och förvaltas av Sigill Kvalitetssystem AB. Mer information hittar ni på www.sigill.se.

Det finns produktionsregler på två nivåer – Grundnivå och Sigillnivå därutöver finns Tillvalsmoduler och en kompletteringsmodul.

GRUNDNIVÅ

- Innehåller krav baserade på svensk lag och branschriktlinjer inom livsmedelssäkerhet och djurskydd.
- Råvaror som producerats enligt produktionsreglerna på Grundnivån betecknas "Grundcertifierade råvaror/produkter".

SIGILLNIVÅ

- Innehåller alla krav som ingår i Grundnivån plus högre krav inom livsmedelssäkerhet, djuromsorg och miljöansvar.
- Råvaror som producerats enligt produktionsreglerna på Sigillnivå betecknas "Sigillråvaror/-produkter".

TILLVALSNIVÅ

- Innehåller mer långtgående åtaganden inom områdena djuromsorg och miljöansvar.
- Tillvalsmodulerna till Grundnivån kräver grundcertifiering, Tillvalsmodulerna till Sigillnivån kräver Sigillcertifiering.

KOMPLETTERINGSMODUL

Certifiering enligt en Kompletteringsmodul är möjligt oberoende av annan certifiering.

Kompletteringsmodulen för arbetsvillkor omfattar arbetsmiljö, arbetsrätt och boende.

IP ALLMÄNNA VILLKOR - RAMVERKET FÖR CERTIFIERINGEN

Ramverket IP Allmänna Villkor beskriver bland annat vilka krav som finns på certifieringsorganen, hur en revision ska genomföras och allmänna krav på företag som ska certifieras. En sammanfattning av IP Allmänna Villkor finns längst bak i denna regelhandbok.

REGELHANDBOKENS OMFATTNING

Anslutning till standarden är frivillig. Reglerna gäller generellt för all verksamhet inom företaget som berör den certifierade produktionen.

REFERENSDOKUMENT

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4-104).

EXTERN REVISION AV PRODUKTIONEN PÅ FÖRETAGET

Vartannat år kommer en ordinarie, förannmäld revision att genomföras på plats i produktionen. Revisionen omfattar granskning av dokumentation, till exempel skriftliga rutiner och journaler samt inspektion av anläggningar och djur. Mer information om olika typer av revisioner finns längst bak i denna regelhandbok och i IP Allmänna Villkor.

EGENREVISION

Egenrevision ska genomföras varje år. Det innebär att gällande produktionsregler går igenom och eventuella avvikelser noteras i en åtgärdsplan. Avvikelser åtgärdas snarast. Egenrevision ska göras även om det inte finns några avvikelser. De år revision inte sker på plats kontrolleras egenrevision av certifieringsorganet, så kallad **administrativ revision**.

STÖDMATERIAL

I vissa regler finns en hänvisning till stödmaterial som finns tillgängligt på www.sigill.se/omraden-och-regler/prydnadsvaxter-och-plantskola/stodmaterial/. Detta material är frivilligt att använda. Material är frivilligt att använda.

GODKÄND REVISION OCH SANKTIONER

För godkänd revision krävs att alla eventuella avvikelser har åtgärdats. Om revisionen inte blir godkänd inom utsatt tid blir företaget avstängt och i sämsta fall uteslutet. Mer information om sanktioner och hur de hanteras, finns längst bak i denna regelhandbok samt i IP Allmänna Villkor.

FÖRETAGETS ÅTAGANDEN

Ett företag som är certifierat enligt IP-standarden har följande åtaganden:

- Relevanta lagar och förordningar ska följas i den certifierade verksamheten.
- Produktionsregler som gäller för den certifierade verksamheten samt bestämmelser i IP Allmänna Villkor ska följas. Vid certifiering som omfattar odling innebär det att produktionsreglerna ska följas på all mark som ingår i växtföljden, (även vid arrende eller kontraktsodling), om inte annat anges i regelhandboken.
- Om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig ska kopia på tillstånd/anmälan kunna uppvisas vid revision.
- Ta del av och följ förändringar i produktionsregler eller bestämmelser i IP Allmänna Villkor som Sigill Kvalitetssystem AB meddelar.
- Ansvara för att tjänsteleverantörer får information om kraven och åtar sig att uppfylla reglerna.
- Ansvara för att mark, byggnader, maskiner etc. som används i den certifierade verksamheten uppfyller reglerna även om ägaren inte är det certifierade företaget.
- Medverka vid och underlätta så att revisioner kan genomföras i verksamheten, vilket också gäller oanmälda revisioner.
- Att till certifieringsorganet anmäla alla planerade förändringar i företaget som kan ha betydelse för certifieringen (t.ex. ägarbyte och utvidgning av verksamheten).
- Anmälan till certifieringsorganet om företaget tvingats göra en återkallelse av en produkt.
- Godkänner att certifieringsorganet lämnar alla uppgifter om företaget som har betydelse för certifieringen och IP-standardens trovärdighet till Sigill Kvalitetssystem AB.

ÖPPENHET

Uppgifter om de certifierade företagen, t.ex. namn- och adressuppgifter publiceras på Sigill Kvalitetssystem AB:s hemsida, www.sigill.se, när företaget gett sitt samtycke.

Röda punkter är markerade med en röd oval. Det är regler som är särskilt viktiga för spårbarheten eller miljöansvar och därmed IP-standardens värdegrund. Avvikelse på röda punkter ses som särskilt allvarliga för trovärdigheten och kan leda till avstängning eller uteslutning.

NY! **NYA REGLER** och regler som väsentligen förändrats är markerade med **NY!** i handboken.

S **STÖDMATERIAL** finns på www.sigill.se/omraden-och-regler/prydnadsvaxter-och-plantskola/stodmaterial/

1 EGENREVISION

Regelbunden egenrevision ingår i certifieringen och bidrar till IP-standardens trovärdighet.			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
1.1 S	Egenrevision mot de kontrollpunkter i IP Sigill Prydnadsväxter & Plantskola som certifieringen omfattar ska genomföras årligen.	Daterad och signerad checklista och åtgärdsplan finns.			

2 ODLINGSPLATSEN OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

En riskbedömning av odlingsplatsen är en grundförutsättning för en säker produktion. Resultatet från riskbedömningen används som ett verktyg för att bestämma hur produktionen ska bedrivas och vad som ska odlas på platsen. Vid en sådan riskbedömning är en karta över verksamheten ett bra hjälpmedel. En permanent skyddszon mot vattendrag minskar risken för läckage av fosfor och växtskyddsmedel till vatten. Biologisk mångfald är en självklar del av IP-standarderna och främjande av mångfalden ger mycket tillbaka till odlingen i form av fler nyttodjur och ökad pollinering.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
2.1 S	<p>En dokumenterad riskbedömning ska genomföras för all mark som tas i bruk för certifierad produktion samt för befintlig mark som redan brukas om verksamheten eller förutsättningarna förändras.</p> <p>I riskbedömningen ska hänsyn tas till risker för livsmedelssäkerheten och miljön och den ska omfatta minst följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidigare verksamhet på platsen (se även punkt 3.6 om användning av avloppsslam och fraktioner från enskilda avlopp). - Den nya verksamhetens påverkan på angränsande produktion och omgivande miljö. <p>Om det finns tvivel om platsens lämplighet ska ytterligare undersökningar göras, t.ex. genom kompletterande analys av jord.</p>	En skriftlig riskbedömning finns.			

	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	UPPFYLLS REGELN?		
			JA	NEJ	EJ REL
2.2	<p>En karta (kan utgöras av SAM-karta) som visar var verksamhet bedrivs och viktiga objekt som företaget måste ta hänsyn till i sin verksamhet ska finnas.</p> <p>Kartan ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> - produktionsplatser som bruknings-/gårdscentrum, växthus och packlokal, växtodlingsskifte/odlingskvarter, beten och betesmarker - miljö känsliga objekt (skyddsobjekt) som öppet vatten (vattendrag som är vattenförande hela året) - platser som omfattas av skydds- och skötselåtgärder (landskapselement, biotoper och vilda växter och djur) - vattentäkter (även inom 12 meter på grannes areal) - dammar och mägerhål. <p>Om verksamheten är koncentrerad till ett mindre område, räcker det att komplettera situationsplanen med de uppgifter som anges i verifieringskraven.</p> <p>De beteckningar/namn som anges på kartan ska överensstämma med uppgifter i odlingsplan, odlingsjournaler och journaler för utförd växtskyddsbehandling.</p>	<p>En uppdaterad och aktuell karta som är relevant för verksamhetens produktionsplatser finns.</p>			
<p>2.3</p> <p>S</p>	<p>I s.k. nitratkänsliga områden ska en permanent skyddszon anläggas utmed öppet vatten.</p> <p>Gäller sjöar och vattendrag som är vattenförande hela året, undantag gäller för skiften som under 3 av 5 år odlas med vall.</p>	<p>a) Redogörelse görs för hur en minst 6 meter bred väletablerad gräsvall har anlagts med inblandning av blommande örter som gynnar pollinerare.</p> <p>b) Växtlighet har etablerats på skyddszonen senast 30:e juni.</p> <p>c) Vid nyanläggning av skyddszonen finns leveranssedel eller motsvarande för fröblandningen som visar att andelen blommande örter, som gynnar pollinerare, i fröblandningen utgör minst 15 viktprocent.</p> <p>d) Företaget har avstått från att sprida stall- eller mineralgödsel eller använda kemiska växtskyddsmedel inom skyddszonen.</p> <p>e) Eventuell putsning har skett tidigast 1 juli.</p> <p>f) Skyddszonerna finns markerade på en fältkarta.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
<p>2.4</p> <p>S</p>	<p>Miljöer som är extra viktiga för den biologiska mångfalden ska skyddas från skada och är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alléer (inkl. rotsystem) - enstaka träd på jordbruksmark - källor med omgivande våtmark - småvatten och våtmarker (inkl. vattendrag och öppna diken som inte är anlagda vågdiken) - odlingsrösen - pilevallar - stenmurar - åkerholmar. <p>Undantag från regeln medges om dispens kan uppvisas från berörd myndighet om tillåtelse att få utföra ingrepp på en miljö.</p> <p><i>EXEMPEL</i> Åtgärder som kan orsaka skada är t.ex.</p> <ul style="list-style-type: none"> - schaktning, utfyllnad och grävning - deponering av jordmassor, gödsel eller större mängder sten - spridning av växtskyddsmedel och gödselmedel för nära intill miljön - avverkning av träd i allé - nedläggning av dränering/täckdikning som dränerar diket eller våtmarken. - underhållsrensning av diken under april-juni som kan skada groddjur och fåglar - plöjning så nära diken och småvatten att erosion uppstår - grävning som skadar alléträd eller äldre träds rötter - skadlig körning över eller för nära biotopskyddade områden. 	<p>a) Kunskap finns om var på företaget de aktuella miljöerna finns.</p> <p>b) Arbetsätt tillämpas för att skydda de aktuella miljöerna.</p>			
<p>2.5</p> <p>S</p> <p>Gäller endast för frilands- och containrerodling.</p>	<p>Åtgärder för att främja den biologiska mångfalden, som tillsammans är värda minst 7 poäng, ska vidtas.</p> <p>Åtgärder ska väljas från listan "Åtgärder för biologisk mångfald", se www.sigill.se.</p>	<p>Dokumentation och inspektion visar att åtgärder har vidtagits.</p>			

3 ETABLERING OCH ÅTGÄRDER I VÄXANDE KULTUR

Reglerna omfattar utsäde och plantmaterial, gödselmedel och spridning av gödsel, vatten och användning av växtskyddsmedel. Inköp av friskt förökningsmaterial, dokumenterad växtodlings- och gödslingsplan, säker förvaring av gödsel, skyddsavstånd vid spridning av gödsel och vid växtskyddsbehandlingar samt att arbeta enligt principerna för integrerat växtskydd är exempel på åtgärder som bidrar till att säkerställa produktionens miljöansvar. All användning av bekämpningsmedel ska motiveras och i första hand ska biologisk bekämpning tillämpas.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
FRÖER, ANNAT UTSÄDE OCH PLANTMATERIAL					
3.1 	Endast GMO-fria kulturer får odlas och hanteras på företaget. Dokumentation som styrker detta ska sparas i 5 år.	Intyg, eller annan dokumentation (till exempel fakturor, leveranssedlar eller en skriftlig försäkran) finns, som visar att frö, annat utsäde och plantmaterial är GMO-fritt.			
3.2 	Inköpt förökningsmaterial; fröer, sticklingar, plantor, lökar, knölar etc., ska uppfylla krav på sundhet och äkthet samt vara fritt från allvarliga skadegörare. Vid utfärdande/ändring av växtpass ska informationen sparas i minst 3 år efter att plantan/växten köpts in eller lämnat odlingen.	a) Växtpass finns för de fröer, plantmaterial och växter som omfattas av EU-förordningen 2016/2031. b) Certifikat/intyg/märkning finns som visar att fröer är godkända för saluföring. c) Certifikat för potatisutsäde finns.			
3.3 	Inköpt plantmaterial ska vara certifierat, avseende kvalitet och förekomst av skadegörare, för bär- och fruktplantor. Undantag gäller för sorter där certifierat plantmaterial inte finns att tillgå. <i>Observera att plantmaterial med CAC-kvalitet inte räknas som certifierat.</i>	Dokumentation finns som visar att inköpt plantmaterial är certifierat.			
3.4	Odling av förökningsmaterial/plantor för försäljning till andra odlare ska följa ställda krav på kvalitet och sundhet.	Företaget kan visa dokumentation som visar att uppställda regler följs.			
3.5	Sorter ska användas i enlighet med regler för immaterialrätt (patenträtt, varumärkesskydd, sortskydd etc.).	Dokumentation finns som visar att kravet uppfylls.			

		UPPFYLLS REGELN?			
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
GÖDSELMEDEL					
3.6 S	Fraktioner från enskilda avlopp eller avloppsslam ska inte användas i växtföljden. Förbudet gäller även färdiga jordblandningar där dessa komponenter ingår.	Skriftlig försäkran finns som visar att kravet uppfylls.			
3.7	Mineralgödsel och andra gödselmedel, t.ex. aska, med lågt kadmiuminnehåll ska användas. Tillåtet innehåll är max - 12 mg Cd per kg P i NP- och NPK-produkter - 30 mg Cd per kg P i P- och PK-produkter Undantag gäller för långtidsverkande gödselmedel. <i>OBS! Gäller ej stallgödsel.</i>	Dokumentation, t.ex. intyg från leverantören, finns som visar att endast tillåtna produkter används.			
3.8 S	Biogödsel/rötresterna ska vara certifierat enligt SPCR 120, anläggningsslag A, och tilläggskrav på kadmiumbalans ska följas för att säkerställa att inte nivån ökar i marken. <i>OBS! Gäller ej för biogödsel/rötresterna från enbart stallgödsel och skördeprodukter från växtodling.</i>	a) Dokumentation finns, som visar att biogödsel/rötresterna är certifierade. b) Produktspecifikation finns, med uppgifter om innehåll av halter av bly, kadmium, koppar, krom, kvicksilver, nickel och zink, samt innehåll av andra föroreningar.			
3.9 S	Om organiska gödselmedel används ska en riskbedömning utföras för spridning av växtsjukdomar och ogräs. Nödvändiga åtgärder för att förhindra eventuella risker ska vidtas.	a) En redogörelse görs på eventuella risker med de organiska gödselmedel som används. b) Dokumentation finns över eventuella åtgärder som vidtagits.			
3.10 S	All tillförsel av växtnäring inkl. bevattning med växtnäring och/eller bladgödsling till jord och växter ska journalföras enligt följande: - Om växtnäring tillförs genom bredspridning vid odling i markbädd ska datum, typ och mängd av gödsel antecknas. - Om växtnäring tillförs via bevattningssystemet ska datum för tillredning av stamlösning och recept antecknas eller refereras till.	Journaler finns för all användning/tillförsel av växtnäring för alla kulturer/avdelningar/skiften eller motsvarande enligt kravet.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
	- Om växtnäring är inblandat i substratet vid plantering i krukor ska anteckningar finnas om total mängd substrat, mängd och typ av gödsel, datum för leverans av substratet eller plantering samt till vilka kulturer det använts.				
SPRIDARUTRUSTNING FÖR GÖDSEL					
3.11	Utrustning för spridning av mineralgödsel ska regelbundet underhållas och kontrolleras avseende spridningsbild och spridningsmängd.	Dokumentation finns som visar att kontroll och underhåll har skett, t.ex. i journal för kontroll och kalibrering, i enlighet med kravet.			
3.12	Utrustning för spridning och styrning av näringslösning ska underhållas, kontrolleras och kalibreras regelbundet. Instrument som används inom företaget för egen kalibrering ska årligen kalibreras mot en referens. Om kalibreringsvätskor används ska dessa förnyas varje år.	a) Företaget kan redogöra för vilka rutiner som finns för att kontrollera utrustningens tillförlitlighet avseende mätning och styrning mot Lt, pH samt fasta blandningsförhållanden. b) Dokumentation, t.ex. i journal för underhåll och kalibrering, som visar att kalibrering sker i enlighet med kravet finns.			
SPRIDNING AV GÖDSEL					
3.13 Gäller endast friland.	All odlingsmark som ingår i växtföljden där certifierad produktion sker ska karteras minst vart 10:e år. Analyser för pH, P-AL, K-AL, Ca-AL och Mg-AL för mark som ingår i den certifierade verksamheten ska göras samt provtagning enligt något av följande alternativ: - Alla fält: grundkartering. - Fält över 3 ha: punktkartering med minst 1 prov/ha. - Fält under 3 ha: yt- eller linjekartering med minst 1 prov per skifte, ett prov får maximalt representera 3 ha. Karteringen får delas upp över 5 år, dvs. hela arealen ska vara karterad inom en femårsperiod. Undantag från regeln gäller för - ny odlingsmark som tas i produktion (max 2 år). - mark med extensiv produktion (utmarker och ogödslad mark). - tillfälliga arrenden (max 3 år). - specialgrödor som karteras med andra provtagnings- och analysmetoder.	a) En grundkartering är genomförd minst vart 10:e år för den odlingsmark som ingår i den certifierade verksamheten. b) Analysresultat finns.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.14 Gäller endast friland.	<p>En växtodlings- och gödslingsplan för kommande säsong ska finnas och tillförd mängd gödsel ska anpassas till kulturens behov och platsens förutsättningar.</p> <p>Växtodlingsplanen ska sparas i minst 5 år eller för den tidsperiod som motsvarar en hel växtföljd om denna är längre än 5 år.</p> <p>Undantag från gödslingsplan gäller för ledningstalsstyrd gödsling där istället recept på näringslösningar kan uppvisas.</p>	<p>En växtodlings- och gödslingsplan finns och innehåller följande uppgifter per skifte/odlingsplats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - årets växt och sort - behov av växtnäring och kalk - markkartering och markens skattade växtnäringssleverans under säsongen (långsiktig leverans från organisk gödsel) - planerad giva av N, P och K i mineralgödsel, stallgödsel och/eller andra organiska gödselmedel. 			
3.15	<p>Gödsel får inte spridas så att skada uppstår på miljö-, kultur- eller naturvärden.</p>	<p>a) Spridning av gödsel sker så att det inte hamnar utanför odlingsmark.</p> <p>b) Spridning av gödsel sker inte på ett sätt som skadar natur- och kulturvärden på ängs- och betesmark.</p>			
3.16	<p>Skyddsavstånd vid gödselspridning ska hållas till sjöar och vattendrag som är vattenförande hela året.</p> <p>Följande avstånd ska hållas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 m om precisionsgödsling tillämpas med rampspridare, släpslangspridare, radgödsling eller droppbevattning. - 6 m i alla andra fall. <p>Avståndet ska mätas från strandlinjen vid högvatten och markeras på en fältkarta.</p>	<p>a) En fältkarta finns med markerade avstånd.</p> <p>b) Ett arbetssätt tillämpas som säkerställer att avstånden hålls.</p>			
3.17 Gäller endast friland.	<p>Stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska spridas vid lämpliga tider under året ur miljösynpunkt.</p>	<p>Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.</p>			
3.18 Gäller endast friland.	<p>Stallgödsel och andra organiska gödselmedel ska brukas inom lämplig tid under året ur miljösynpunkt.</p>	<p>Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
LAGRING AV GÖDSEL					
3.19	<p>Hantering och lagring av gödsel ska ske väl åtskilt från plantor och livsmedel. Rutiner ska finnas för säker hantering av gödsel så att inte livsmedels säkerheten riskeras.</p> <p><i>OBS! Gäller endast företag där produkter som är avsedda att äta direkt, utan beredning, ingår i sortimentet.</i></p>	Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.			
3.20	<p>Mineralgödsel ska lagras/hanteras i täta behållare, emballage och/eller utrymmen så att näringsläckage till omgivningen inte uppstår. Eventuellt spill ska omhändertas utan dröjsmål.</p>	Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.			
VATTEN					
3.21	<p>En årlig riskbedömning, avseende produktsäkerhet, ska göras för allt vatten som används till</p> <ul style="list-style-type: none"> - bevattning, med eller utan växtnäring, inklusive recirkulerat bevattningsvatten - spridning av växtskyddsmedel - tvättning av färdiga produkter eller annan användning där vatten kommer i kontakt med gröda och/eller färdig produkt. <p>Riskbedömningen ska vara dokumenterad och visa vilka risker som beaktats samt eventuella åtgärder som har vidtagits/behöver vidtas.</p> <p><i>OBS! Gäller endast företag där produkter som är avsedda att äta direkt, utan beredning, ingår i sortimentet.</i></p>	<p>a) Risker för förorening/kontaminering av produkten har bedömts för alla vattenkällor och situationer där vatten används.</p> <p>b) Bedömningen har gjorts i relation till den färdiga produktens användningsområden och till den teknik och utrustning som används för spridning av vatten.</p> <p>c) Riskbedömningen har årligen utvärderas och uppdateras om ändringar har skett i produktionen. Datum för utvärderingen finns dokumenterad.</p>			
3.22	<p>Vatten som används i produktionen ska analyseras så ofta som riskbedömningen kräver och dokumenteras. Oacceptabla resultat ska hanteras efter rutiner i en åtgärdsplan. Nationella föreskrifter och gränsvärden för vattenkvalitet ska beaktas.</p> <p><i>OBS! Gäller endast företag där produkter som är avsedda att äta direkt, utan beredning, ingår i sortimentet.</i></p>	<p>a) Eventuella analysresultat finns.</p> <p>b) Rutiner finns för hantering av mikrobiella föroreningar vid analys.</p> <p>c) En åtgärdsplan finns.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.23 	<p>Uttag av bevattningsvatten ska ske på ett hållbart sätt, dvs. på ett sätt som inte skadar allmänna eller enskilda intressen.</p> <p><i>Med allmänna intressen menas främst påverkan på den omgivande miljön i stort, t.ex. att kontakt mellan olika vattensystem klipps av, stor minskning av vattennivåer eller vattenflöden, eller blottläggning av bottnar. Med enskilda intressen menas enskilda individer eller företags vattentillgång, t.ex. grannars uttag av vatten.</i></p>	Att vattenuttag sker på ett hållbart sätt kan dokumenteras, alternativt finns anmälan om vattenuttag till myndigheter eller tillstånd för vattenuttag.			
3.24 Gäller endast växthus.	<p>Odlingsytor med en dränering som överstiger 20 % på årsbasis ska ha ett system för recirkulering av dräneringsvattnet. Kontroll av att systemet håller tätt ska ske minst en gång per år.</p> <p>Undantag gäller då odling inte sker i substrat och varken växtnäring eller växtskyddsmedel vattnas ut.</p>	<p>a) Underlag för hur andelen dräneringsvatten beräknats om det inte är uppenbart att dräneringen är mindre än 20 % finns.</p> <p>b) Redogörelse görs för hur kontroll av att systemet är tätt.</p>			
3.25 Gäller endast växthus.	Om växtskydds- eller retarderingsmedel vattnas ut till kulturen ska dräneringsvattnet recirkuleras alternativt renas från kemikalier innan det släpps ut. Kontroll av att systemet håller tätt ska ske minst en gång per år.	<p>a) Redogörelse görs för hur kontroll av att systemet är tätt.</p> <p>b) Redogörelse görs för hur rening från kemikalier sker om vatten släpps ut.</p>			
VÄXTSKYDD					
3.26 	<p>Enbart växtskyddsmedel som är registrerade och godkända nationellt får användas. Användningen ska följa anvisningar på etikett, där även de användningsvillkor som finns kopplade till godkännandet framgår.</p> <p>Vid UPMA*, dispenser och försökstillstånd ska de villkor som är kopplade till dessa följas.</p> <p><i>*Utvidgning av produktgodkännande för mindre användningsområde eller s.k. minor use.</i></p>	<p>a) Lista/databas med nationellt godkända preparat finns.</p> <p>b) Journal för växtskyddsbehandlingar visar att kravet uppfylls.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.27	<p>Växtskyddsmedel (klass 1L och 2L) ska förvaras på ett säkert sätt för människor, djur och miljö.</p> <p>Endast personer med giltigt kunskapsbevis för användning av växtskyddsmedel ska ha tillträde till förrådet.</p>	<p>a) Förvaring/lagring av växtskyddsmedel sker i ett utrymme som</p> <ul style="list-style-type: none"> - är låsbart - är frostfritt - har ventilation så att ackumulering av farliga ångor förhindras - är ljusst så att produktetiketter lätt kan läsas - säkerställer att ev. läckage/spill kvarhålls genom någon av följande åtgärder: <ul style="list-style-type: none"> • Täta golv med väggssocklar, trösklar och utan golvbrunn. • Placering av medel i behållare eller liknande anordningar, som kan kvarhålla ett läckage med 110 % kapacitet av den största förpackningens volym. <p>b) Hyllor hålls rena och ytan på hyllplanen är av icke absorberande material. Om ytan på hyllplanen inte är täckt med icke absorberande material så förvaras växtskyddsmedelsförpackningar på brickor och/eller i backar som kvarhåller spill. Vid om- och nybyggnation ska hyllor av icke absorberande material installeras.</p> <p>c) Utrustning för omedelbar hantering av ev. spill finns, (absorberande medel, t.ex. sågspån, Absol® eller liknande), samt skyffel och behållare eller påse för uppsamling av avfallet.</p> <p>d) Flytande medel förvaras inte över fasta medel.</p>			
3.28	<p> Växtskyddsförrådet ska hållas i god ordning och lagret ska inventeras regelbundet. Inventarielistan ska hållas uppdaterad så att risken för förväxling mellan preparat minimeras.</p> <p>Det ska finnas aktuella säkerhetsdatablad tillgängliga för alla preparat som förvaras i förrådet.</p> <p>Preparat som inte längre får användas, förvaras avskilt i förrådet och har tydlig märkning där det framgår att de inte får användas och ska avyttras.</p>	<p>a) En inventarielista finns över innehållet i växtskyddsförrådet, som är uppdaterad minst 1 gång per år.</p> <p>b) Inventarielistan är daterad, signerad och innehåller uppgifter om produktnamn/handelsnamn samt kvantitet.</p> <p>c) Inventarielistan är avstämd mot aktuella uppgifter om godkända preparat från ansvarig myndighet eller annan betrodd källa.</p> <p>d) Aktuella säkerhetsdatablad för alla preparat som förvaras i förrådet är tillgängliga.</p>			
3.29	<p> Hantering av växtskyddsmedel ska ske på ett säkert sätt för människor och miljö.</p>	<p>a) Stor försiktighet iakttas vid förflyttning av växtskyddsmedel från förråd till plats för påfyllning/tillredning av växtskyddsmedel.</p> <p>b) Risker för kontaminering av emballage, arbetsredskap, arbetskläder, gödselmedel etc. beaktas vid all hantering av växtskyddsmedel.</p> <p>c) Personer som hanterar växtskyddsmedel använder personlig skyddsutrustning när så krävs.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.30	<p>Personer som utför behandling med växtskyddsmedel på företaget ska</p> <ul style="list-style-type: none"> - ha genomgått en utbildning om användning av växtskyddsmedel i en EES-stat eller Schweiz, samt - ha kunskap om hur aktuella preparat får användas. <p><i>OBS! Kravet gäller också då en extern utförare/person har anlåtats att utföra växtskyddsbehandlingar (se punkt 3.31).</i></p>	<p>a) Giltiga tillstånd-/utbildningsbevis finns för personer som hanterar växtskyddsmedel.</p> <p>b) Personer som hanterar växtskyddsmedel redogör för sin kunskap kring hur aktuella preparat får användas.</p>			
3.31 S	<p>Om någon utomstående anlitas för att utföra växtskyddsbehandlingar ska dokument finnas som visar att</p> <ul style="list-style-type: none"> - IP-standardens regler för användning av växtskyddsmedel har följts - utföraren godkänner att ta emot revision av relevanta delar i IP-standard. 	<p>Ett skriftligt avtal med företaget/utföraren finns enligt kravet.</p>			
3.32 S NY!	<p>En teknisk översyn av växtskydds-sprutan ska genomföras minst 1 gång per år (gäller även för växtskyddssprutor som är konstruerade för att bäras i sin helhet av den som sprutar t.ex. ryggsprutor, handhållna sprutor och duschflaskor). Datum för översynen ska dokumenteras.</p>	<p>a) Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.</p> <p>b) Det finns dokumentation med datum som visar att översyn har skett.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.33 NY! S	<p>Växtskyddssprutor som används inom den certifierade produktionen ska minst vart tredje år genomgå funktionstest av auktoriserad funktionstestare. Kravet gäller alla växtskyddssprutor inkl. växthus-sprutor.</p> <p>Funktionstest gäller ej för växtskyddssprutor som är konstruerade för att bäras i sin helhet av den som sprutar t.ex. ryggsprutor, handhållna sprutor och duschflaskor.</p>	<p>Det finns max 3 år gamla testprotokoll från funktionstest, utan markerade fel, för alla växtskyddssprutor som används.</p>			
3.34	<p>Påfyllning av växtskyddsmedel samt ut- och invändig rengöring av växtskyddssprutan ska ske på ett säkert sätt enligt följande</p> <ul style="list-style-type: none"> - Påfyllning och/eller rengöring av växtskyddssprutan sker enligt något av nedanstående alternativ: <ul style="list-style-type: none"> • På en fungerande och tillräckligt stor biobädd eller på en plats med avlopp ut till biobädden. • På en tät och tillräckligt stor platta med uppsamling. • På biologiskt aktiv mark, t.ex. i fält eller på en gräsmatta. Platsen varierar från gång till gång. - Om påfyllning/rengöring sker i fält, används en mobil påfyllningsutrustning med tank för vatten och förvaringsutrymme avsett för växtskyddsmedel. - Vid påfyllning och rengöring är skyddsavståndet minst 30 m till brunnar, diken, vattendrag och sjöar. Används platta med uppsamling eller biobädd är avståndet minst 15 m. - Påfyllning av vatten direkt från vattendrag, brunn eller liknande får endast göras med en separat pump, dvs. inte pumpen på växtskyddssprutan. <p>Biobäddar och plattor är minst lika stora som växtskyddssprutans bredd och längd i transportläge.</p>	<p>Rutiner finns som säkerställer att kravet uppfylls.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.35	Parkering av ej rengjord växtskydds-spruta ska ske på godkänd påfyllningsplats enligt punkt 3.34 eller, om växtskydds-sprutan är tom, under tak.	a) Ej rengjord växtskydds-spruta är parkerad på godkänd påfyllningsplats. b) Tom växtskydds-spruta är parkerad under tak.			
JOURNALFÖRING					
3.36 S	Utförda växtskyddsbehandlingar ska journalföras utan dröjsmål och finnas sparade på företaget i minst 3 år. OBS! Gäller även om behandlingen utförs av entreprenör.	Noteringar i sprutjournaler från varje behandling finns.			
3.37 S	Sprutjournal för utförd växtskyddsbehandling ska innehålla följande uppgifter som bekräftar att hänsyn tagits till miljön: - preparat (på samma sätt som det anges på preparatets etikett) - dos - tidpunkt: datum och klockslag - plats - vem som utfört behandlingen - syfte med behandlingen. För produkter som är avsedda att äta direkt ska dessutom följande uppgifter finnas, som bekräftar att hänsyn tagits till livsmedelssäkerheten: - karenstid - skördedatum. Om bigiftiga preparat har använts tillkommer följande uppgifter: - förekomst av blommande vegetation (gröda eller ogräs). - val av tidpunkt för behandling med hänsyn till pollinerande insekter. Om behandling med växtskyddsmedel har utförts utomhus tillkommer följande uppgifter: - temperatur- och vindförhållanden - skyddsobjekt - skyddsavstånd till skyddsobjekt - försiktighetsmått som iakttagits till skydd mot miljöpåverkan vid påfyllning och rengöring. <i>OBS! Uppgifter om karenstid och skördedatum kan alternativt föras i skördejournal el. likn. under förutsättning att plats och tidpunkt för växtskyddsbehandling kan spåras till sprutjournalen.</i>	Sprutjournal som innehåller fullständiga uppgifter finns.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER					
3.38	Skyddsavstånd vid växtskyddsbehandlingar ska hållas för att skydda sjöar och vattendrag.	<p>a) Noteringar i sprutjournalen visar att</p> <ul style="list-style-type: none"> - minst 12 m skyddsavstånd hålls till vattentäkter - minst 6 m skyddsavstånd hålls till sjöar och vattendrag som är vattenförande hela året (räknat från strandlinjen vid högvatten) samt småvatten - minst 2 m skyddsavstånd hålls till dräneringsbrunnar/stenfickor och mindre diken - anpassade skyddsavstånd hålls mot vattentäkter, sjöar, vattendrag och omgivande mark. (Avståndet ska anpassas efter de omständigheter som råder på platsen när spridningen utförs. Observera att det anpassade skyddsavståndet aldrig kan bli mindre än de fasta skyddsavstånden som anges ovan). <p>b) Fältkarta finns med 12- och 6-meters skyddsavstånden markerade.</p> <p>c) Dräneringsbrunnar är täckta med hela lock och marken kring brunnarna (minst 2 m) är biologiskt aktiv genom täckning med halm eller annan växtlighet.</p>			
INTEGRERAT VÄXTSKYDD					
3.39	<p>Insatser med växtskyddsmedel ska kunna motiveras och utföras vid optimal tidpunkt.</p> <p><i>Motiv för behandling kan styrkas med hjälp av t.ex. växtskyddsbrev, rådgivning eller egna observationer gällande förekomst av skadedjur, nyttoinsekter, sjukdomar och ogräs.</i></p>	Dokumentation finns som motiverar varje behandlingstillfälle med växtskyddsmedel (kemiska eller biologiska s.k. NIS).			
3.40	<p>Förebyggande växtskyddsåtgärder ska vidtas i odlingen för att minska förekomsten och konsekvensen av angrepp från skadegörare samt ogräs vilket innebär ett minskat behov av kemisk bekämpning.</p> <p>EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER</p> <ul style="list-style-type: none"> - val av motståndskraftig sort - användning av markväv under odlingsbord eller på odlingsbäddar. 	Exempel på minst en relevant åtgärd som har vidtagits kan redovisas.			
3.41	<p>Åtgärder som kan betecknas som observation och övervakning av växtskadegörare ska vidtas i odlingen.</p> <p>EXEMPEL PÅ ÅTGÄRDER</p> <ul style="list-style-type: none"> - fångstplantor - regelbunden kontroll av plantorna - insektsfällor - klisterskivor för övervakning av skadeinsekter. 	En redogörelse görs som visar att relevanta växtskyddande insatser har baserats på fältprovtagning/inspektion eller prognos/ varning.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.42	Uppföljning av växtskyddsarbetet ska göras. <i>EXEMPEL PÅ RUTIN</i> - notering av behandlingarnas effekt i journalen för växtskyddsbehandlingar.	Minst en relevant rutin finns med syfte att följa upp växtskyddsarbetet.			
3.43	Biologiska bekämpningsmedel och s.k. NIS ska i första hand användas för bekämpning i kulturer där sådana finns att tillgå.	Växtskyddsjournal och/eller annan dokumentation finns.			
3.44	Behandlingar med biologiska bekämpningsmedel och s.k. NIS ska journalföras.	Dokumentation finns. <i>Leveransdokument kan användas som underlag om datum för utsättning noteras.</i>			
3.45 Gäller endast växthus	För att förhindra uppförökning/spridning av skadedjur och sjukdomar, ska växthus med inredning och installationer hållas rena. Marken i och runt växthus ska dessutom hållas fria från ogräs.	Rutiner finns för - rengöring mellan kulturer och fortlöpande under kulturtiden. - hur marken i och omedelbart utanför växthus hålls fria från ogräs.			
3.46 Gäller endast containerodling.	Ytor som används till containerodling och angränsande ytor ska hållas fria från ogräs.	Rutiner finns för hur ytor hålls fria från ogräs.			
3.47 Gäller endast växthus	Behandling med kemiska växtskyddsmedel i växthus ska i första hand ske inom ett avgränsat område eller på enstaka plantor.	En redogörelse görs för rutiner och vilken utrustning som används för kemisk växtskyddsbehandling i växthus.			
3.48 Gäller endast friland och containerodling.	Bekämpning av ogräs ska i första hand ske med icke kemiska metoder.	a) Redogörelse görs över rutiner och utrustning som används till ogräsbekämpning. b) Icke-kemiska metoder som används vid åtminstone ett tillfälle under odlingssäsongen kan visas upp i fält.			
3.49 	En åtgärdsplan ska finnas för att minimera behovet av kemiska retarderingsmedel. <i>Alternativa metoder kan vara val av kompakt sort, aktiv styrning av temperatur och ljus och toppning av plantor.</i>	En redogörelse görs för hur alternativa metoder för retardering har utvärderats i kulturer där kemisk retardering används.			

4 SPÅRBARHET

Korrekt märkning av och dokumentation för produkter är avgörande redskap för spårbarheten och gör det möjligt att återkalla produkter.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
4.1	<p>Det ska gå att spåra produkter som säljs från företaget till mottagaren. Dokumentation ska sparas i minst 3 år och innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> - mottagarens namn och adress - produktslag - identifikation av produkt och certifieringsgrad - leveransdatum - mängd. 	Dokumentation finns för produkter som säljs från företaget.			
4.2	<p>Det ska gå att spåra införskaffade produkter tillbaka till leverantör. Dokumentation ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> - leverantörens namn och adress - produktslag - identifikation av produkt och certifieringsgrad - leveransdatum - mängd. 	Dokumentation finns för produkter som köps in.			
4.3	<p>Det ska gå att spåra egna producerade produkter tillbaka till produktionsenheten. Dokumentation ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> - företagets namn och adress - odling, packeri etc. - produktslag - identifikation av produkt och certifieringsgrad - leveransdatum - mängd. 	Dokumentation finns för produkter som producerats på företaget.			
4.4	<p> Företaget ska ha en återkallelseplan som visar hur en produkt kan återkallas på eget initiativ eller till följd av myndigheters krav.</p>	En återkallelseplan finns.			
4.5	<p>Rutiner för att särskålla certifierade produkter ska finnas om parallellproduktion förekommer och vid inköp av ej certifierade produkter. Om det finns risk för sammanblandning ska olika sorter användas.</p> <p><i>Parallellproduktion uppstår då inte all produktion av samma produkt hos det certifierade företaget omfattas av certifieringen.</i></p>	<p>a) Dokumentation finns för hur särskållningsrutinerna följs.</p> <p>b) Dokumentation finns över mängderna producerad respektive såld certifierad vara.</p>			

5 GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MILJÖVÄNLIG PRODUKTION

Ordning och reda är en förutsättning för att kunna driva en effektiv och miljövänlig produktion. Förebyggande skadedjursarbete minskar risken för skador på produkter och minskar behovet av kemisk skadedjursbekämpning. En god avfallshantering och säker förvaring av kemiska produkter är självklara delar av det miljöansvar som certifierade företag tar.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
5.1	Ordning och reda ska råda.	a) Arbetsstället ger ett ordnat och strukturerat intryck. b) Avsedda platser för förvaring av utrustning/material som används i verksamheten finns. c) Särskilda platser för hantering och förvaring av avfall finns.			
5.2 	Rutiner ska finnas för skadedjursarbete som innehåller förebyggande åtgärder, minst enligt nedan som förhindrar att skadedjur (gnagare, fåglar, skadeinsekter) tar sig in till och/eller etablerar sig i utrymmen där produkter förvaras eller hanteras <ul style="list-style-type: none"> - täta öppningar, eventuellt för sedda med skydd - undanröjning av avfall som kan bli föda - hålla ytor närmast byggnader fria från vegetation och annat material som kan ge skydd. Eventuell skadedjursbekämpning ska dokumenteras och innehålla information om: preparat (namn), mängd preparat, datum då medlet lades ut och planerat slutdatum, plats, utförare, och typ av skadedjur. <p><i>OBS! Särskilt tillstånd krävs för att själv få använda råttgifter.</i></p>	a) Förebyggande åtgärder finns. b) Dokumentation finns om eventuell skadedjursbekämpning.			
5.3 	Allt avfall ska hanteras och lagras så att förorening och smittspridning förhindras.	a) Rutiner/redovisning för hur företaget ser till att allt avfall omhändertas av kommunens retur- och återvinningssystem eller av annan godkänd mottagare finns. b) Journal över typ och mängd av farligt avfall, t.ex. oljor, bekämpningsmedel, färg som uppstår på företaget finns. c) Kvitton/fakturor eller avfallsjournal som visar att farligt avfall har avyttrats på ett godkänt sätt finns.			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
5.4	<p>Förvaring av kemiska produkter ska ske på ett säkert sätt för människor, djur och miljö.</p> <p><i>OBS! Se specifika krav för växtskyddsmedel i punkt 3.27.</i></p>	<p>a) Förvaring av kemiska produkter sker avskilt från</p> <ul style="list-style-type: none"> - livsmedel - obehöriga inkl. barn. <p>b) Kemiska produkter förvaras och hanteras, så långt det är praktiskt möjligt, i originalförpackningar. Om en förpackning måste delas ska den nya förpackningen vara märkt på samma sätt som originalförpackningen med: namn, farosymbol och eventuell färgkod.</p> <p>c) Lagring, förvaring och hantering sker så att läckage till mark och vatten inte uppstår.</p> <p>d) Aktuella säkerhetsdatablad för de produkter som förvaras finns.</p> <p>e) Förvaring av kemiska produkter som är brandfarliga eller klassificerade som explosiva, sker avskilt från övriga kemikalier och följer kraven ovan.</p>			

6 HYGIENRUTINER VID HANTERING AV PRODUKTER SOM KONSUMERAS SOM LIVSMEDEL

Gäller för företag som odlar växter och plantor som kan konsumeras som livsmedel. Genom att instruera personal och besökare om vilka hygienrutiner som gäller minskar risken för kontaminering av produkterna.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
6.1 	<p>Det ska finnas skriftliga hygienregler/-rutiner anpassade för livsmedelsverksamheten som personal och besökare/entreprenörer förstår och följer.</p> <p>Rutinerna ska minst omfatta följande områden om det är relevant för företaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hur och när handtvätt ska ske - hur och när användning av arbetskläder/skyddskläder ska ske - hygienrutiner vid paus och ev. utomhusvistelse - när intag av mat, dryck och tobak är tillåtet och var det ska ske för att inte utgöra en risk för livsmedelssäkerheten - vad som gäller för personalens/ besökares/entreprenörers hälsotillstånd (t.ex. vid magsjukdom särskilt efter utlandsvistelse eller vid öppna sår på händerna). <p><i>OBS! Gäller endast företag där produkter som är avsedda att äta direkt, utan beredning, ingår i sortimentet.</i></p>	<p>Skriftliga rutiner/regler är väl implementerade och finns tillgängliga för personal och besökare/entreprenörer.</p>			

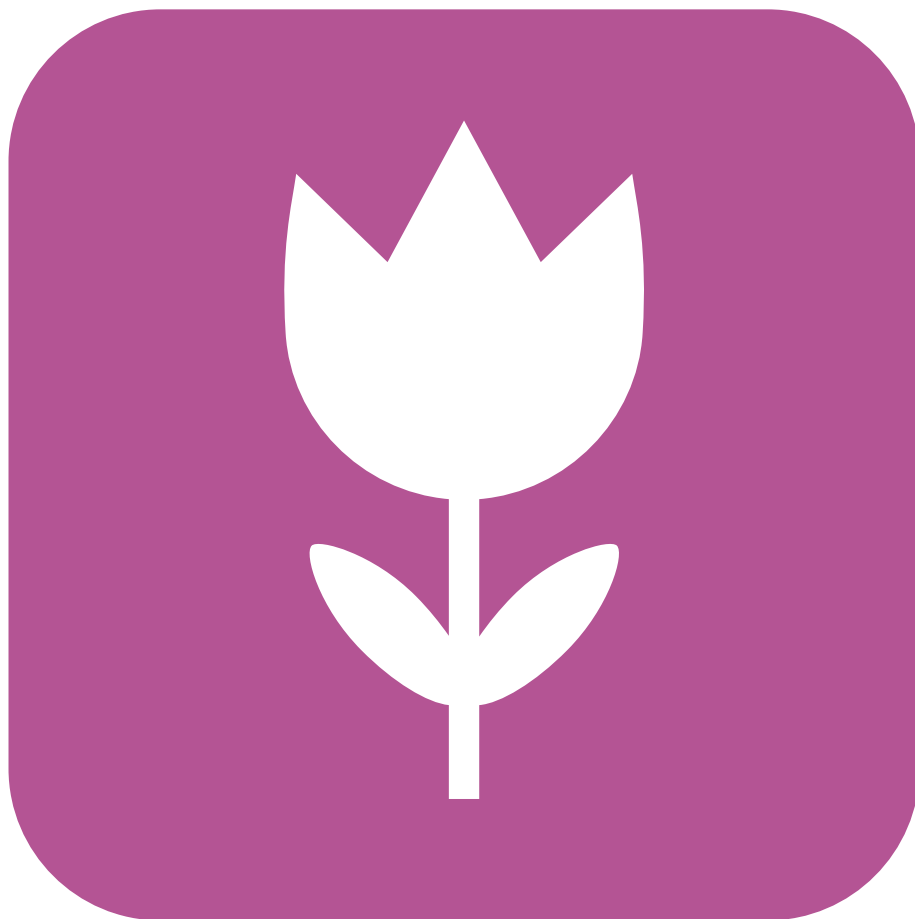
7 NÖD- OCH OLYCKSFALLSBEREDSKAP

Nöd- och olycksfallsberedskap är viktig för ett snabbt och effektivt agerande om sådana händelser uppstår samt ur arbetsmiljösynpunkt.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
7.1 	<p>Rutiner ska finnas för att förebygga skada och skydda människor, djur samt egendom vid nöd- och olycksfall. Rutiner/instruktioner ska vara skrivna på ett språk som förstås av företagets arbetskraft.</p>	<p>a) Rutinen är känd på företaget och innehåller uppgifter om hur man möter risker och har beredskap för</p> <ul style="list-style-type: none"> - vattenavbrott - översvämning - elavbrott - brand - olyckor med kemiska produkter. <p>b) En telefonlista finns med viktiga nummer för nöd- och olycksfallsberedskap med tillhörande rutiner. Telefonlistan är känd av alla på företaget, finns lättillgänglig och anslagen på väl synlig plats.</p>			
7.2 	<p>Det ska finnas en aktuell situationsplan (karta) som beskriver var viktiga objekt för nöd- och olycksfallsberedskap är belägna. Situationsplanen ska minst inkludera</p> <ul style="list-style-type: none"> - nödutgångar/utrymningsvägar för djur och människor i händelse av brand eller annan fara - första hjälpen utrustning - brandsläckare /brandpost eller släckvatten - huvudströmbrytare - nödavstängningskranar för gas och vatten. <p>Situationsplanen ska vara känd av alla på företaget, vara lättåtkomlig och anslagen på väl synlig plats. Vid behov ska den finnas tillgänglig för räddningstjänsten.</p> <p><i>Exempel på andra övriga viktiga objekt som kan ingå i situationsplanen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - plats för återsamling vid fara - tankar och oljecisterner - kemikalieförråd - säkerhetsdatablad för kemiska produkter - plats för påfyllning, rengöring av växtskyddsspruta (t.ex. biobädd) - uppställning / förvaring av växtskyddsspruta - kyllager - lagringsplats för explosiva ämnen - gastuber - anslutningsdon till reservelverk. 	<p>a) Det finns en aktuell situationsplan.</p> <p>b) Situationsplanen är anslagen på väl synlig plats på aktuella arbetsställen och eventuella boenden.</p> <p>c) Situationsplanen finns tillgänglig för räddningstjänsten.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
7.3	Påfyllning och förvaring av diesel och oljor ska ske på ett sätt så att läckage och risk för spridning till grundvattnet inte kan ske.	a) Dokumentation finns som intygar att cisterner är besiktade och godkända för användning, samt att de är i gott skick. b) Cisterner är placerade på sådan plats så att: <ul style="list-style-type: none"> - man undviker risk för påkörning - att eventuellt spill kan observeras och/eller fångas upp utan risk för spridning. 			

Antal nej/avvikelser:

TILLVAL FÖR KLIMATCERTIFIERING PRYDNADSVÄXTER & PLANTSKOLA

TILLVALSREGLER FÖR KLIMATCERTIFIERING AV PLANTSKOLEPRODUKTION

För att produktionen ska bli Klimatcertifierad enligt IP-standarderna ska utöver reglerna i IP Sigill Prydnadsväxter & Plantskola också dessa Tillvalsregler för klimatcertifiering följas. Tillvalsreglerna möjliggör en minskning av den totala klimatpåverkan från produktionen.

1 PK ENERGIANVÄNDNING I FÖRETAGET OCH KÖLDMEDIA

Målet med reglerna är att minska klimatpåverkan genom att effektivisera energianvändningen samt att ersätta fossil energi med förnybar energi på företaget. På företaget och därmed minska klimatpåverkan.

1 PK ENERGIANVÄNDNING I FÖRETAGET OCH KÖLDMEDIA					
					UPPFYLLS REGELN?
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
1.1 PK NY!	En energikartläggning ska upprättas för produktionens processer och aktiviteter. Kartläggningen ska förnyas minst vart 5:e år samt vid större förändringar i produktionen. Energianvändningen ska vara uppdelad på elenergi, dieselolja, eldningsolja, biobränsle, som t ex halm, flis, pellets samt ev. andra drivmedel och bränslen.	a) En daterad kartläggning finns av den certifierade produktionens, alternativt hela anläggningens, årliga direkta energianvändning. b) Energianvändningen kan styrkas med fakturor eller liknande.			
1.2 PK	Nyckeltal för årlig använd mängd energi i relation till produktionsyta eller producerad enhet ska beräknas vart 5:e år	Nyckeltal finns beräknade för den certifierade produktionen alternativt för hela anläggningen.			
1.3 PK	Baserat på energikartläggningen ska en femårig plan om effektivisering av energianvändningen upprättas och genomföras. Planen ska förnyas minst vart 5:e år.	a) En plan finns med förslag till energieffektivisering för t.ex. gödsling, dieselanvändning, torkning, transporter och uppvärmning/kylning och ändrade rutiner och beteenden, (t.ex. trimning och underhåll av ventilation, belysning och transportplanering). b) Planerade aktiviteter har genomförts inom utsatt tid.			
1.4 PK NY! S	Användningen av förnybar energi och förnybara drivmedel i den certifierade produktionen ska öka enligt följande tidplan: 2025: 50 % av den direkta energianvändningen ska komma från förnybara källor 2028: 100 % av den direkta energianvändningen ska komma från förnybara källor. Andelen förnybar energi ska beräknas varje år. I beräkningen ska användningen av el, drivmedel, eldningsolja och andra bränslen ingå. Fram till 2030 får egen produktion av förnybar energi kvittas mot användning av fossila energikällor.	a) Beräkning av andelen förnybar energi finns dokumenterad. Beräkningen är gjord för den certifierade delen av företaget eller för hela företaget. b) Om egen energiproduktion ingår i beräkningen, finns dokumentation över mängden producerad energi. c) Vid delägande i biogasanläggning, vindkraftverk eller annan anläggning, är den totala energi produktionen fördelad enligt de andelar företaget äger.			

	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	UPPFYLLS REGELN?		
			JA	NEJ	EJ REL
	Med förnybar energi avses vattenkraft, vindkraft, solenergi, geotermisk energi (ex. bergvärme) och biobränslen. Torv räknas inte som förnybart. Observera att RT-flis som innehåller målat och behandlat trä klassas som avfall och särskilda krav ställs då på förbränningsanläggningen.				
1.5 PK	Den el som används ska till 100 % komma från förnybara energikällor, exempelvis miljömärkt el eller motsvarande. Kravet ska vara uppfyllt senast ett år efter inträde i certifieringen.	a) Avtal med elbolag, med datum för tecknande och varaktighet för avtalet, visar att kravet uppfylls. b) Vid användning av egenproducerad el finns dokumentation som visar detta.			
1.6 PK NY!	Läckage från kylanläggningar som innehåller syntetiska köldmedium ska hållas på en låg nivå. Läckagekontroll ska ske enligt följande: - För anläggningar som innehåller köldmedium som motsvarar minst 5 ton koldioxidekvivalenter ska kontroll ske minst 1 gång per år. - För anläggningar som innehåller köldmedium som motsvarar minst 50 ton koldioxidekvivalenter ska kontroll ske minst 1 gång per 6 månader. Undantag från kravet gäller för system som är hermetiskt slutna och märkta som sådana och innehåller köldmedier som motsvarar högst 10 ton koldioxidekvivalenter.	Dokumentation från kontroller finns			
1.7 PK	Vid nyinvestering i kylanläggningar ska naturliga köldmedier efterfrågas i första hand. Naturliga köldmedier är t.ex. koldioxid, ammoniak, butan och propan.	Ett av följande alternativ uppfylls: - Nya kylanläggningar innehåller naturliga köldmedier - Dokumentation finns som visar systemalternativ innehållandes naturliga köldmedier. Val av annat alternativ kan motiveras.			

2 PK TRANSPORTER OCH MASKINANVÄNDNING

Målet med reglerna är att minska klimatpåverkan från transporter och användningen av maskiner inom företaget och vid transport av produkter från företaget.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
2.1 PK	<p>Förare som är fast anställda och som kör minst 80 h per år inom den certifierade verksamheten ska ha utbildning i sparsamt körsätt. Utbildningen ska omfatta minst en halv dag, där individuell och handledad praktik varvas med teori.</p> <p>För förare som är säsonganställda och kör minst 80 h inom den certifierade verksamheten ska sparsamt körsätt ingå som en del av introduktionen vid början av anställningen.</p> <p>Kravet ska vara uppfyllt senast 1 år efter inträde i certifieringen.</p>	<p>a) För fast anställda förare finns intyg från genomgången kurs.</p> <p>b) För säsonganställda kan tillvägagångssätt för utbildning i samband med introduktionen redovisas.</p>			

3 PK ANVÄNDNING AV ORGANISKA GÖDSELMEDEL OCH MINERALGÖDSEL

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
3.1 PK	<p>Urin och flytgödsel får inte höst spridas till höstsådd spannmål.</p> <p>Undantag medges för jordar med en lerhalt på minst 15 %.</p>	<p>a) Växtodlingsjournal eller motsvarande visar att tidpunkt för gödselspridningen uppfyller kravet.</p> <p>b) Vid spridning till höstsådd spannmål finns analysresultat som bekräftar att aktuella skiften har en lerhalt på minst 15 %.</p>			
3.2 PK	<p>Nedbrukning av stallgödsel och rötresterna ska ske inom fyra timmar vid spridning på öppen mark.</p> <p>Undantag gäller för djupströgödsel.</p>	Växtodlingsjournal eller motsvarande visar att spridningsteknik, tidpunkt och metod för nedbrukning uppfyller kravet.			
3.3 PK	Torkad stallgödsel får endast användas om torkningen görs med 100 procent förnybara energikällor.	Intyg från leverantören av torkad stallgödsel finns som visar att enbart förnybara energikällor har använts vid torkningen.			

4 PK ODLING PÅ MULLJORDAR

Växthusgasutsläppen från mulljordar är många gånger högre än från mineraljordar. Vad som odlas på mulljordar spelar enligt den senaste forskningen ingen roll för storleken på utsläppen. Genom återvätning till våtmark eller plantering av skog kan utsläppen minska kraftigt medan spontan igenväxning ger fortsatt höga utsläpp.			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
4.1 PK NY!	<p>Ingen etablering av nyodling får göras på mulljordsmark.</p> <p>Tas mulljordar permanent ur produktion från och med år 2021 ska återvätning eller plantering av skog ske på dessa.</p>	<p>a) Det förekommer ingen utdikning för att etablera nyodling på mulljordar.</p> <p>b) På mulljordsmark som är permanent tagen ur produktion har återvätning eller plantering av skog skett.</p>			

5 PK SKÖTSEL AV VALL/GRÖNGÖDSLING

Med kvävefixerande baljväxter i vallen kan gödselgivan minskas.

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
5.1 PK	<p>I vallar ska baljväxter ingå med minst 10 viktprocent av fröblandningen i insådd.</p> <p>Undantag kan medges förvallar på mulljordar.</p>	<p>Att baljväxter ingår i vallen enligt kravet framgår vid besiktning i fält, eller av dokumentation som visar andelen baljväxter i fröblandningen, (t.ex. leveranssedel eller recept för blandningsmängder vid användande av egen vallfröblandning)</p>			
5.2 PK S	<p>Vid gödsling av blandvallar ska Jordbruksverkets rekommendationer för reducerad gödsling av blandvallar i relation till klöverandel, inkluderat stallgödsel användas.</p>	<p>a) Noteringar finns i växtodlingsplan eller liknande om skiftets andel klöver vid gödslingstillfället. b) I gödslingsplanen framgår att gödselgivan har anpassats efter klöverhalten enligt den nationella kontrollmyndighetens riktlinjer för gödsling.</p>			

TILLVALSREGLER FÖR KLIMATCERTIFIERING AV VÄXTHUSPRODUKTION

Genom att effektivisera energianvändningen samt ersätta fossil energi med förnybar energi på företaget kan klimatpåverkan från produktionen minska. Flera syntetiska köldmedier fungerar som starka växthusgaser och det är därför viktigt att minska läckaget av dessa till atmosfären samt ersätta dem i den mån det är möjligt med naturliga köldmedier som har en lägre klimatpåverkan.

1 VK ENERGIANVÄNDNING I FÖRETAGET OCH KÖLDMEDIA			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
1.1 VK NY!	<p>En energikartläggning ska upprättas för produktionens processer och aktiviteter. Kartläggningen ska förnyas minst vart 5:e år samt vid större förändringar i produktionen.</p> <p>Energianvändningen ska vara uppdelad på elenergi, dieselolja, eldningsolja, biobränsle, som t ex halm, flis, pellets samt ev. andra drivmedel och bränslen</p>	<p>a) En daterad kartläggning finns av den certifierade produktionens, alternativt hela anläggningens, årliga direkta energianvändning.</p> <p>b) Energianvändningen kan styrkas med fakturor eller liknande.</p>			
1.2 VK	Nyckeltal för årlig använd mängd energi i relation till produktionsyta eller producerad enhet ska beräknas varje år.	Nyckeltal finns beräknade för den certifierade produktionen alternativt för hela anläggningen.			
1.3 VK	Baserat på energikartläggningen ska en femårig plan om effektivisering av energianvändningen upprättas och genomföras. Planen ska förnyas minst vart 5 år.	<p>a) En plan finns med förslag till energieffektivisering för t.ex. uppvärmning, belysning, kylning, ventilation och tryckluft och ändrade rutiner och beteenden, (t.ex. belysning och transportplanering).</p> <p>b) Planerade aktiviteter har genomförts inom utsatt tid.</p>			
1.4 VK NY! S	<p>Användningen av förnybar energi och förnybara drivmedel i den certifierade verksamheten ska öka enligt följande tidplan:</p> <p>2020: 80 % av den direkta energianvändningen ska komma från förnybara källor</p> <p>2025: 90 % av den direkta energianvändningen ska komma från förnybara källor</p> <p>2028: 100 % av den direkta energianvändningen ska komma från förnybara källor.</p> <p>Undantag då reservvärmekälla som inte drivs av förnybara bränslen får användas:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vid driftstopp - vid extremt kall väderlek då ordinarie värmekälla inte räcker till för att hålla konstant temperatur. 	<p>a) Beräkning av andelen förnybar energi finns dokumenterad. Beräkningen är gjord för den certifierade produktionen eller för hela anläggningen.</p> <p>b) Om egen energiproduktion ingår i beräkningen, finns dokumentation över mängden producerad energi.</p> <p>c) Vid deläggande i biogasanläggning, vindkraftverk eller annan anläggning, är den totala energi produktionen fördelad enligt de andelar företaget äger.</p> <p>d) Vid användning av reservvärmekälla som inte drivs av förnybara bränslen efter år 2028 finns orsak och datum dokumenterat.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
	<p>Andelen förnybar energi ska beräknas varje år. I beräkningen ska användning av el, drivmedel och andra bränslen ingå.</p> <p>Fram till 2030 får egen produktion av förnybar energi kvittas mot användning av fossila energikällor.</p> <p>Med förnybar energi avses vattenkraft, vindkraft, solenergi, geotermisk energi (ex. bergvärme), biobränslen och spillvärme från t.ex. industri. Torv räknas inte som förnybart. Observera att RT-flis som innehåller målat och behandlat trä klassas som avfall och särskilda krav ställs då på förbränningsanläggningen.</p>				
1.5 VK NY!	Den el som används ska till 100 % komma från förnybara energikällor, exempelvis miljömärkt el eller motsvarande. Kravet ska vara uppfyllt senast ett år efter inträde i certifieringen.	<p>a) Avtal med elbolag, med datum för tecknande och varaktighet för avtalet, visar att kravet uppfylls.</p> <p>b) Vid användning av egenproducerad el finns dokumentation som visar detta.</p>			
1.6 VK	Vid nyttjande av uppvärmda växthus ska energiväv eller plastfolie användas när odling sker under perioden 15 oktober till 1 april. Undantag gäller för dubbelmaterialhus.	Energiväv eller plastfolie finns i uppvärmda växthus och används under perioden 15 oktober till 1 april.			
1.7 VK NY!	<p>Förare som är fast anställda och som kör minst 80 h per år inom den certifierade verksamheten ska ha utbildning i sparsamt körsätt. Utbildningen ska omfatta minst en halv dag, där individuell och handledad praktik varvas med teori.</p> <p>För förare som är säsonganställda och kör minst 80 h inom den certifierade verksamheten ska sparsamt körsätt ingå som en del av introduktionen vid början av anställningen.</p> <p>Kravet ska vara uppfyllt senast 1 år efter inträde i certifieringen.</p>	<p>a) För fast anställda förare finns intyg från genomgången kurs.</p> <p>b) För säsonganställda kan tillvägagångssätt för utbildning i samband med introduktionen redovisas.</p>			

			UPPFYLLS REGELN?		
	KONTROLLPUNKT	DETALJERADE KRAV OCH VERIFIERING	JA	NEJ	EJ REL
1.8 VK NY!	<p>Läckage från kylanläggningar som innehåller syntetiska köldmedium ska hållas på en låg nivå.</p> <p>Läckagekontroll ska ske enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - För anläggningar som innehåller köldmedium som motsvarar minst 5 ton koldioxidekvivalenter ska kontroll ske minst 1 gång per år. - För anläggningar som innehåller köldmedium som motsvarar minst 50 ton koldioxidekvivalenter ska kontroll ske minst 1 gång per 6 månader. <p>Undantag från kravet gäller för system som är hermetiskt slutna och märkta som sådana och innehåller köldmedier som motsvarar högst 10 ton koldioxidekvivalenter.</p>	Dokumentation från kontroller finns.			
1.9 VK	<p>Vid nyinvestering i kylanläggningar ska anläggningar som inte innehåller syntetiska köldmedier väljas i första hand.</p> <p>Naturliga köldmedier är t.ex. koldioxid, ammoniak, butan och propan.</p>	<p>Ett av följande alternativ uppfylls:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nya kylanläggningar innehåller naturliga köldmedier - Dokumentation finns som visar systemalternativ innehållandes naturliga köldmedier. Val av annat alternativ kan motiveras. 			

Antal nej/avvikelser för tillval Klimatcertifiering av prydnadsväxter och plantskoleproduktion:

SAMMANFATTNING

IP ALLMÄNNA VILLKOR

IP Allmänna Villkor är det ramverk för standarden som bland annat reglerar vilka krav som ska uppfyllas av certifieringsorganen, vilka kompetenskrav det finns för revisorerna, hur en revision ska genomföras och vad som ska uppfyllas av företag som ska certifieras. IP Allmänna Villkor kan beställas ner i sin helhet på www.sigill.se.

OLIKA TYPER AV REVISIONER

För att kontrollera att produktionsreglerna uppfylls sker regelbundna revisioner:

Egenrevision genomförs varje år. Det innebär att företaget går igenom reglerna i regelhandboken. Eventuella avvikelser ska noteras i en åtgärdsplan, och åtgärdas snarast.

Administrativ revision genomförs de år revision på plats inte sker. Vid administrativ revision kontrolleras egenrevisionen av certifieringsorganet som beslutar om fortsatt certifiering.

Ordinarie revision då kommer en revisor från certifieringsorganet ut till företaget och går igenom dokumentationen och inspekterar produktionen. Alla produktionsregler kontrolleras och eventuella avvikelser noteras.

Stickprovsrevisioner utförs utöver ordinarie revisionstillfälle på 10 % av de företag som inte får revision på plats innevarande år. Certifieringsorganet fördelar stickprovsrevisionerna både enligt riskbedömning och slumpmässigt.

Extrarevisioner kan genomföras om certifieringsorganet har anledning att misstänka att kraven för certifiering inte uppfylls. Dessa revisioner kan vara oanmälda.

RESULTAT AV REVISIONEN

Efter revisionen på plats skriver revisorn ett revisionsprotokoll med eventuella avvikelser tillsammans med uppgift om vad som ska åtgärdas. Både företaget och revisorn ska godkänna protokollet. Därefter ska avvikelserna åtgärdas inom 28 dagar (3 månader vid inträdesrevision).

GODKÄND REVISION

För att revisionen ska bli godkänd ska alla avvikelser vara åtgärdade. I vissa specialfall kan certifieringsorganet godkänna en revision trots att det finns avvikelser kvar. Då krävs en godkänd åtgärdsplan som tydligt beskriver hur det ska gå till och någon form av bevis på att det kommer att ske inom en fastställd tid.

EJ GODKÄND REVISION

Om avvikelserna inte åtgärdas i tid kan certifieringsorganet besluta om att stänga av företaget tills åtgärderna är genomförda. Avstängningen kan gälla hela företaget eller en del av verksamheten. Om avvikelserna ändå inte åtgärdas blir företaget uteslutet.

Uteslutning kan också ske vid upprepad avvikelse på en röd punkt eller om avvikelsen är så allvarlig att den riskerar

att allvarligt ska IP-standardens trovärdighet. Vid avstängning och uteslutning får företaget inte uppge eller beteckna tjänster, produkter samt råvaror som certifierade. Det gäller råvaror och produkter som producerats före och under tiden för avstängning eller uteslutning.

CERTIFIKAT

Certifikatet som utfärdas efter godkänd revision är ett bevis på att reglerna i regelhandboken uppfylls. Certifikatet är giltigt i 24 månader under förutsättning att alla åtaganden i regelhandboken och IP Allmänna Villkor uppfylls. Det förutsätter också att verksamheten inte förändras i någon större omfattning. Om det finns några särskilda villkor för certifieringen anges de på certifikatet.

REKLAMATIONER OCH ÖVERKLAGAN AV BESLUT

Eventuella klagomål på revisionens genomförande, till exempel bokning, bemötande och bedömningar, ska lämnas direkt till certifieringsorganet. Certifieringsorganet är skyldiga att ha rutiner för att hantera klagomål.

UTTRÄDE

Utträde ur systemet sker på egen begäran till certifieringsorganet. Tjänster, råvaror eller produkter som produceras efter datum för utträde är inte certifierade.

KOMPETENTA REVISORER

Certifieringsorganen har revisionsledare som leder revisionsarbetet och revisorer som genomför revisioner hos företagen. Det finns detaljerade kompetenskrav för revisorerna som ska ha både teoretisk och praktisk kunskap om den verksamhet de reviderar. För att bedömningarna ska bli så lika som möjligt mellan olika revisorer och certifieringsorgan genomförs regelbundet kalibreringar.

SEKRETESS

Certifierade företag presenteras på www.sigill.se i de fall företaget gett sitt samtycke. Certifieringsorganen är skyldiga att lämna ut uppgifter om att ett företag är certifierat. Däremot måste information om verksamheten hos certifierade företag behandlas konfidentiellt. Swedac, som är den myndighet som övervakar certifieringsorganens arbete, får också tillgång till uppgifter om certifierade företag. Sekretess gäller även för Swedac.

ÖVERFLYTTNING AV ANSVARET FÖR CERTIFIERING

Överflyttning och erkännande av befintliga certifikat innebär överflyttning av ansvaret för certifieringen från ett certifieringsorgan till ett annat. Certifieringsorganen hanterar överflyttningen och meddelar det certifierade företaget en tidsplan för processen.

UTGÅVA AV NYA REGLER

Sigill Kvalitetssystem AB meddelar när nya regler eller förändringar i IP Allmänna Villkor kommer publiceras och börjar gälla, antingen på www.sigill.se eller genom utskick.

ANTECKNINGAR

ANTECKNINGAR

Lined area for notes, consisting of multiple horizontal lines.

